

ביטוח עבודות קבלניות/הקמה

מהדורה BTH 2026

פוליסה לביטוח עבודות קבלניות/הקמה

מבוא

פוליסה זו היא חוזה

בין:

ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ (להלן: "המבטח")

לבין:

המבוטח אשר שמו נקוב ברשימה (להלן: "המבוטח")

לפיו מסכים **המבטח**, תמורת דמי הביטוח הנקובים ברשימה ו/או במפרט הכלולים בזה (להלן: "הרשימה"), לשפות את **המבוטח** כמפורט בסעיפי הכיסוי בכל אחד מפרקי הפוליסה, וזאת בכפוף לסכומי הביטוח, **גבולות אחריות** על פי הפוליסה, סייגיה ותנאיה.

פוליסה זו הוצאה על ידי **המבטח** על סמך הצעת ביטוח ו/או כל מסמך אחר שהוגשו ל**מבטח** ומהווים חלק בלתי נפרד מפוליסה זו.

הבהרה: הכותרות המופיעות בפוליסה זו משמשות אך ורק לצורך נוחות והפניה, ואין לראותן בשום פנים כמשפיעות בצורה כלשהי על תוכן הכתוב בקטעים ובסעיפים עצמם.

פוליסה זו מנוסחת בלשון זכר אך פונה לגברים ונשים כאחד

תוכן עניינים

2.....מבוא

חלק 1

4.....פרק א' - ביטוח הרכוש

4.....סעיף הכיסוי

4.....הגדרות - לפרק א'

6.....סייגים לחבות המבטח - לפרק א'

7.....הרחבות - לפרק א'

9.....תנאים מיוחדים - לפרק א'

12.....פרק ב' - ביטוח אחריות כלפי צד שלישי

12.....סעיף הכיסוי

12.....הגדרות - לפרק ב'

14.....סייגים לחבות המבטח - לפרק ב'

16.....הרחבות - לפרק ב'

18.....תנאים מיוחדים - לפרק ב'

20.....פרק ג' - ביטוח אחריות מעבידים

20.....סעיף הכיסוי

20.....הגדרות - לפרק ג'

22.....סייגים לחבות המבטח - לפרק ג'

23.....הרחבות - לפרק ג'

25.....תנאים מיוחדים - לפרק ג'

27.....הרחבה להגנה בהליכים פלילים והליכים מנהליים

חלק 2

28.....סייגים כלליים לחבות המבטח - בתוקף לכל פרקי הפוליסה

חלק 3

30.....תנאים כלליים - בתוקף לכל פרקי הפוליסה

חלק 1

פרק א' - ביטוח הרכוש

סעיף הכיסוי

המבטח ישפה את המבטוח בגין החילוף, התיקון או ההקמה מחדש של **העבודות המבטוחות** או חלק מהן בשל **מקרה הביטוח** שיגרם במהלך **תקופת הביטוח** הנקובה **ברשימה** וזאת עד לסכומים הנקובים בה.

1. הגדרות – לפרק א'

1.1 העבודות המבטוחות (להלן: "העבודות"):

עבודות הבניה (לרבות הנדסה אזרחית) ו/או ההקמה המתוארות **ברשימה**, המבוצעות **באתר**, כולל חומרים ו/או ציוד ו/או מערכות בבעלות המבטוח או שהוא אחראי עבורם, או שסופקו על ידי מזמין **העבודות**, המובאים **לאתר** ומהווים או נועדים להוות חלק בלתי נפרד **מהעבודות** לכשיושלמו.

1.2 אתר העבודות (להלן: "האתר"):

האזור הגיאוגרפי (גוש/חלקה) כפי שהוגדר במסגרת היתרי הבנייה/ביצוע אשר ניתנו, על ידי הרשויות המוסמכות, לצורך ביצוע **העבודות** או כמפורט **ברשימה**.

1.3 מקרה הביטוח:

אבדן או נזק פיזיים פתאומיים ובלתי צפויים שנגרמו **באתר** במהלך **תקופת הביטוח**, **לעבודות** או לחלק מהן, וזאת מסיבה כלשהי אשר אינה מוחרגת על פי סייגי פוליסה זו.

מובהר בזאת כי אחריות המבטח לא תעלה על הסכום הנמוך מבין הסכומים הבאים:

1.3.1 סכומי הביטוח הנקובים **ברשימה** בגין כל סעיף וסעיף בנפרד ובכל מקרה לא תעלה, במצטבר, על סכום הביטוח הכללי הנקוב בה.

1.3.2 סכום הנזק בפועל שנגרם **למבטוח** מחמת **שהעבודות** אבדו או ניזוקו.

1.4 תקופת הביטוח ותקופת התחזוקה - לגבי פרק א':

1.4.1 תקופת הביטוח:

התקופה המתחילה והמסתיימת במועדים המפורטים להלן:

1.4.1.1 **תחילת הביטוח:** מועד תחילת הביטוח במסגרת פרק זה יהא המועד הנקוב **ברשימה** או מיד לאחר פריקתו של רכוש כלשהו **באתר**, לפי המועד המאוחר מבניהם.

1.4.1.2 **סיום הביטוח:** הביטוח יסתיים מידיית לגבי אותם החלקים של **העבודות** אשר ימסרו למזמין או שיתחיל שימוש בהם (למעט במהלך תקופת הרצה), הכל לפי המועד המוקדם מבניהם, אפילו היו מועדים אלה קודמים לתאריך הנקוב **ברשימה** כמועד תום **תקופת הביטוח**.

בכל מקרה לא תמשך חבותו של המבטח לגבי מקרי ביטוח שיחולו אחרי המועד הנקוב ברשימה כמועד תום תקופת הביטוח למעט האמור בסעיף תקופת תחזוקה מורחבת להלן.

1.4.1.3 תקופת הרצה (בתוקף לגבי עבודות הקמה של מכונות/ציוד)

התקופה הנקובה **ברשימה** כתקופת הרצה, המתחילה בעת הפעלת המכונות או הציוד לאחר הקמתם ו/או הרכבתם **באתר**, למטרות שלהן הן נועדו. **למען הסר ספק, מובהר בזאת כי תקופת ההרצה מהווה חלק מתקופת הביטוח.**

1.4.2 תקופת תחזוקה מורחבת:
התקופה הנוספת, הנקובה **ברשימה**, שתחילתה עם סיום **תקופת הביטוח** ואשר במהלכה הביטוח על פי פרק זה יכסה אבדן או נזק פיזיים, פתאומיים ובלתי צפויים מראש **לעבודות** בהתאם למפורט בסעיפים 1.4.2.1 ו - 1.4.2.2 להלן, וזאת בתנאי שתקופה זו צוינה במפורש **ברשימה** ובכפוף לכל יתר תנאי, סייגי וסעיפי הפוליסה:

1.4.2.1 אבדן או נזק כאמור לעיל **לעבודות**, הנובע מביצוע עבודות התחזוקה המתבצעות לשם קיום ההתחייבויות בהסכמי **העבודות**, בדבר התחזוקה שלהם.

1.4.2.2 **אבדן או נזק כאמור לעיל לעבודות הפרויקט, שאירע בתקופת התחזוקה המורחבת כתוצאה ממקרה ביטוח אשר התהוותו הישירה בתקופת הביטוח.**

1.5 גבולות טריטוריאליים:

שטח מדינת ישראל והשטחים המוחזקים. **"שטחים מוחזקים"** לצורך פוליסה זו הינם שטח C וכן שטחי יישובים ישראלים ושטחי בסיסים ו/או עמדות צה"ל המצויים בשטח B.

למען הסר ספק, שטח A לא נכלל ב "גבולות הטריטוריאליים" לצורך פוליסה זו.

על אף האמור, פוליסה זו תחול גם בתחומי האזורים כמשמעותם בחוק יישום חוזה השלום בין מדינת ישראל לבין הממלכה הירדנית ההאשמית, התשנ"ה - 1995.

1.6 סיכון רעידת אדמה:

רעידת אדמה, רעש אדמה, ו/או התפרצות הר געש, לרבות אש, אש תת - קרקעית וצונמי אשר נגרמו על ידם.

לעניין סיכון זה:

1.6.1 אבדן או נזק שארע תוך פרק זמן של 72 שעות רצופות אחרי שנרשמה לראשונה רעידת האדמה ייחשב כמקרה ביטוח אחד.

1.6.2 בקרות מקרה ביטוח שנגרם על ידי סיכון זה, יישא המבוטח בהשתתפות עצמית כמוגדר בתת סעיף 4.6.1 לתנאים המיוחדים לפרק א'.

1.7 סיכון נזק טבע:

1.7.1 רוח שמהירותה מעל 30 קשר.

1.7.2 רעם.

1.7.3 גשם ושבר ענן ו/או שלג ו/או ברד בעת ירידתם ו/או קריסת גגות ו/או מבנים עקב עומס יתר מחמת הצטברות שלג ו/או ברד ו/או מי גשם.

1.7.4 נחשול: גל מים גדול שאינו צונמי.

1.7.5 שיטפון:

1.7.5.1 עליה על גדותיהם או גובהם הרגיל של: ים, אגם, נהר, נחל או וואדי, בריכות אגירה וסכרים.

1.7.5.2 הצטברות או זרימה, מחוץ לדרכי זרימתם הרגילות, על הקרקע או מתחת לקרקע, של מי גשמים או שלגים או ברד.

1.7.6 לעניין סיכון זה:

1.7.6.1 ייחשב כאירוע אחד כל אבדן או נזק שארע תוך פרק זמן של 72 שעות רצופות מתחילת האבדן או הנזק. למען הסר ספק מובהר בזה כי אם האירוע עצמו נמשך מעל 72 שעות ללא הפסקה, ייחשב כל פרק הזמן מתחילת האירוע ועד סופו כמקרה ביטוח אחד.

1.7.6.2 בקרות מקרה הביטוח שנגרם על ידי סיכון זה יישא המבוטח בהשתתפות עצמית כמוגדר בתת סעיף 4.6.2 לתנאים המיוחדים לפרק א'.

2. סייגים לחבות המבטח - לפרק א'

המבטח לא ישפה את המבוטח בגין:

- 2.1 **נזק תוצאתי**
נזק תוצאתי מכל סוג שהוא לרבות קנסות, פיצויים, הפסדים הנגרמים על ידי איחור, על ידי חוסר ביצוע ועל ידי אובדן חוזה.
- 2.2 **תכנון לקוי, חומרים לקויים או עבודה לקויה**
עלות התיקון או ההחלפה של העבודות או חלק מהן הנובעת מתכנון לקוי, מחומרים לקויים או מעבודה לקויה, אך סייג זה יוגבל לתיקון או להחלפת העבודות הלקויות או חלק מהן כאמור ולא יחול לגבי אובדן או נזק פיזיים, כתאומיים ובלתי צפויים לחלק אחר של העבודות אשר בוצעו או תוכננו כהלכה, כאשר אובדן או נזק כזה נגרם כתוצאה מאירוע תאונתי שנבע מהתכנון הלקוי, מהחומרים הלקויים או מהעבודה הלקויה כאמור לעיל.
- 2.3 **פחת/בלאי**
אבדן או נזק ישיר של פחת, בלאי, החלדה, שיתוך (קורוזיה), ירידת ערך, הנובעים מחוסר שימוש או מתנאים אטמוספריים רגילים.
- 2.4 **שבר מכני**
נזק של שבר מכני או של קלקול חשמלי, אלא אם ארע בתקופת ההרצה הנקובה ברשימה לצידוד ומערכות המהוות חלק בלתי נפרד מהעבודות וששווין נכלל בסכום הביטוח.
- 2.5 **שטרי כסף וכד'**
אובדן או נזק לאבנים יקרות, ניירות ערך, שטרי התחייבות, בולים, מזומנים, מטבעות והמחאות.
- 2.6 **גניבה ו/או פריצה**
גניבה ו/או פריצה מכל סוג שהוא אשר בוצעה בכל שעה שבה לא עובדים באתר.
- 2.7 **חוסר לא מוסבר**
חוסר אשר נתגלה בזמן ספירה או עריכה של מלאי, אותו לא ניתן לייחס לאירוע ספציפי כלשהו.

3. הרחבות לפרק א'

אם נרשם **ברשימה** כי ההרחבות המפורטות להלן בתוקף ובתמורה לדמי ביטוח נוספים, הביטוח על פי פרק זה מורחב לשפות את **המבוטח** בהתאם לאמור בהרחבות אלו וזאת בכפוף לכל תנאי הפוליסה וסייגיה ככל שלא בוטלו במפורש במסגרת פרק זה, ועד לסכום המצוין **ברשימה** לגבי כל הרחבה אשר נרשם בה שהיא מוגבלת בסכום ובכל מקרה מעל להשתתפות העצמית הנקובה **ברשימה**.

הסכומים הנקובים **ברשימה** בגין הרחבות אלו הינם על בסיס נזק ראשון שאינם כפופים לתנאי 4.3: **"ביטוח חסר"** מהתנאים המיוחדים לפרק א' וחלים בנוסף לסכום הביטוח של העבודות הנקוב **ברשימה (למעט הרחבה 3.1: "גניבה ו/או פריצה" והרחבה 3.4: "רכוש בהעברה")**.

3.1 גניבה ו/או פריצה

על אף האמור בסעיף 2.6 לסייגים לחבות המבטח - לפרק א', הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות אבדן או נזק שנגרם **לעבודות באתר** על ידי פריצה ו/או גניבה, אף בשעה שבה לא עובדים **באתר**.

התחייבות המבטח לכיסוי נזקי גניבה ו/או פריצה כאמור לעיל כפופה לנקיטת האמצעים להקלת הסיכון המפורטים ברשימה. אי נקיטת אמצעים להקלת הסיכון עלול להביא להפחתה משמעותית של תגמולי הביטוח או לשלילתם המוחלטת.

מובהר בזאת כי נזק פיזי לרכוש שלא נגנב, כולל הנזק הפיזי לעבודות שנגרם במהלך גניבה ו/או פריצה, ייחשב כנזק בזדון אשר אינו מוחרג בכוליסה זו.

3.2 רכוש עליו עובדים

הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות אבדן או נזק פיזיים, פתאומיים ובלתי צפויים לרכוש השייך לאחד מיחיד **המבוטח**, עליו מתבצעות **העבודות** אך אינו מהווה חלק מהן, אשר נגרם כתוצאה ישירה מביצוע **העבודות. אחריות המבטח בגין הרחבה זו מוגבלת לסכום הנקוב ברשימה.**

למניעת ספק, מובהר בזאת כי אבדן או נזק שנגרם עקב **סיכון רעידת אדמה ו/או סיכון נזקי טבע** כמוגדר בסעיפים 1.6 ו- 1.7 לפרק א' אינם מכוסים במסגרת הרחבה זו.

3.3 רכוש סמוך

הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות אבדן או נזק פיזיים, פתאומיים ובלתי צפויים לרכוש השייך לאחד מיחיד **המבוטח** הנמצא **באתר** אך אינו מהווה חלק מה**העבודות** ואף אינו משמש לביצוע **העבודות**, אשר נגרם כתוצאה ישירה מביצוע **העבודות. אחריות המבטח בגין הרחבה זו מוגבלת לסכום הנקוב ברשימה.**

למניעת ספק, מובהר בזאת כי אבדן או נזק שנגרם עקב **סיכון רעידת אדמה ו/או סיכון נזקי טבע** כמוגדר בסעיפים 1.6 ו- 1.7 לפרק א' אינם מכוסים במסגרת הרחבה זו.

3.4 רכוש בהעברה

הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות אבדן או נזק פיזיים, פתאומיים ובלתי צפויים לרכוש המהווה חלק **מהעבודות** בעת העברתו (כולל פעולות טעינה ופריקה) לרבות בזמן אחסונו **בגבולות הטריטוריאליים. אחריות המבטח בגין הרחבה זו מוגבלת לסכום הנקוב ברשימה.**

3.5 מבני עזר וציוד קל

הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות אבדן או נזק פיזיים, פתאומיים ובלתי צפויים ל:

3.5.1 מבני עזר ותכולתם ו/או למשרדים ותכולתם הנמצאים **באתר** (להלן: **"מבני עזר"**)

3.5.2 לתבניות, לפיגומים, למתקנים ולציוד קל (להלן: **"ציוד קל"**), המשמשים לביצוע **העבודות**, אך למעט במפורש מנופים, כלי צמ"ה וכלי רכב.

הערך הממשי המרבי של פריט בודד במסגרת הרחבה זו לא יעלה על 40,000 ₪.

אחריות המבטח על פי הרחבה זו מוגבלת לסכום הנקוב ברשימה.

3.6 הוצאות שהוציא המבוטח בעקבות קרות מקרה הביטוח

הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות הוצאות שהוציא **המבוטח** בעקבות **מקרה ביטוח** לשם כינון האבדן או הנזק, בהתאם למפורט להלן.

סכומים אלה הינם על בסיס נזק ראשון שאינם כפופים לתנאי סעיף 4.3 "ביטוח חסר" מהתנאים המיוחדים לפרק א'.

3.6.1 הוצאות לפינוי הריסות

הוצאות עבור הריסה, ניקוי, השמדה, הרחקה ופינוי לרבות אבדן או נזק עקב פעולות אלה.
אחריות המבטח בגין הרחבה זו מוגבלת לסכום הנקוב ברשימה.

3.6.2 הוצאות שכר אדריכלים ואחרים

הוצאות בגין תכנון, מדידה, פיקוח והשגחה של אדריכלים, מהנדסים ומומחים אחרים הדרושים לשם כינון האבדן ו/או הנזק. **אחריות המבטח בגין הרחבה זו מוגבלת לסכום הנקוב ברשימה.**

3.6.3 הוצאות בגין שינויים ותוספות על פי דרישת רשויות

הוצאות עבור שינויים פיזיים הכרחיים עקב דרישת הרשויות המוסמכות בתנאי שלא נדרשו על ידן לפני קרות **מקרה הביטוח. אחריות המבטח בגין הרחבה זו מוגבלת לסכום הנקוב ברשימה.**

3.6.4 הוצאות נוספות הכרחיות

הוצאות הכרחיות מיוחדות עבור עבודה בשעות נוספות, בשבתות ובחגים וכן עבור נסיעות בעלי מקצוע ומשלוחים אוויריים דחופים, הנחוצות עבור תיקון **העבודות** שניזקו בהקדם האפשרי. **אחריות המבטח בגין הרחבה זו מוגבלת לסכום הנקוב ברשימה.**

הרחבה מיוחדת:

3.7 השבת סכום ביטוח לקדמותו לאחר קרות מקרה הביטוח

מוסכם בזה כי לאחר קרות **מקרה ביטוח** יושב סכום הביטוח לקדמותו החל מיום קרות **מקרה הביטוח** ועד לתום **תקופת הביטוח.**

ההשבה כאמור הינה תמורת דמי ביטוח נוספים המגיעים עבור התקופה מתאריך החזרת סכום הביטוח לקדמותו.

האמור בהרחבה זו לא יחול אם **המבוטח** יורה בכתב לא להחזיר את סכום הביטוח לקדמותו כאמור.

4. תנאים מיוחדים – לפרק א'

4.1 סכום הביטוח

על סכום הביטוח של **העבודות** לשקף את מלוא העלות של **העבודות** המושלמות במועד המסירה או תחילת השימוש כפי שמוערך בתחילת **תקופת הביטוח**, כולל שינויים שיחולו בערך במהלך **תקופת הביטוח** מכל סיבה שהיא. על **המבוטח** לעדכן את **המבטח** לגבי השינויים בסכום הביטוח במהלך **תקופת הביטוח** על ידי הודעה בכתב. **היה ובמועד קרות מקרה הביטוח היה סכום הביטוח בחסר, יחולו הוראות סעיף 4.3 להלן.**

4.2 הגדלת סכום ביטוח

הודעות על הגדלות בסכומי הביטוח עד לשיעור של 10% מסכומי הביטוח או עד לסך של 5,000,000 ₪, הנמוך מבין השניים, תיכנסנה לתוקפן תוך 24 שעות מעת קבלת ההודעה על ידי **המבטח. אולם, בכל מקרה סך הגדלות סכומי הביטוח כמפורט לעיל לא תעלנה על 10,000,000 ₪ במשך תקופת הביטוח, אלא אם יוסכם אחרת ובכתב על ידי המבטח.**
הגדלות מעבר לסכום כנ"ל, כל עוד לא אושרו על ידי **המבטח** לא יילקחו בחשבון לעניין חישוב **ביטוח חסר**, בהתאם למפורט בסעיף 4.3 להלן.

4.3 ביטוח חסר

היה ובשעת קרות **מקרה ביטוח**, סכומי הביטוח של **העבודות** קטן מ-90% מהשווי שהם אמורים לשקף על פי המפורט בסעיף 4.1 לעיל, תפחת חבות **המבטח** בשיעור יחסי שהוא כיחס שבין סכומי הביטוח לבין 90% משווי **העבודות** כאמור.

4.4 חישוב השיכוי

4.4.1 בקרות **מקרה ביטוח לעבודות** הניתן לתיקון ו/או לחילוף ו/או לכינון, ישלם **המבטח** את כל ההוצאות ההכרחיות הדרושות כדי להחזיר את **העבודות** למצבן כפי שהיה מיד לפני קרות **מקרה הביטוח**, בניכוי ניצולת, ככל שלא עברה לידי המבטח על פי סעיף 4.5 להלן.

למען הסר ספק, מובהר בזאת כי המבטח לא ישלם עבור עלויות של שינויים, תוספות, שיפורים או תיקונים ארעיים, אשר יבוצעו בעת ביצוע תיקונים המכוסים על פי הפוליסה, אלא אם היו הכרחיים לביצוע התיקונים המכוסים.

4.4.2 במקרה **שהמבוטח הודיע למבטח** כי אין בכוונתו לכוון את האבדן או הנזק **לעבודות**, ישלם **המבטח** את ערכן הממשי הכספי של **העבודות** שאבדו או ניזוקו כפי שהיה מיד לפני קרות **מקרה הביטוח** בניכוי ניצולת, ככל שלא עברה לידי המבטח על פי סעיף 4.5 להלן.

4.4.3 **בקרות מקרה ביטוח לרכוש המבוטח לפי סעיפים 3.4 "רכוש בהעברה" ו - 3.5.1 "מבני עזר" ו - 3.5.2 "ציוד קל" להרחבות לפרק א': ישפה המבטח את המבוטח עבור ערכן הממשי הכספי (דהיינו ערך כחדש בניכוי בלאי) של הרכוש הנ"ל כפי שהיה ערכן מיד לפני קרות מקרה הביטוח אך לא יותר מגבול האחריות הנקוב ברשימה לגבי הרחבות אלה.**

4.5 זכויות המבטח לניצולת

4.5.1 בקרות אבדן או נזק **לעבודות**, רשאי **המבטח**:

4.5.1.1 להיכנס **לאתר** בו קרה האבדן או הנזק.

4.5.1.2 לקבל לידי ניצולת הרכוש של **המבוטח** שלגביו תובע **המבוטח** תגמולי ביטוח.

4.5.1.3 להחזיק בחזקתו כל רכוש כזה, לבדוק אותו, למיין, לסדרו, להעבירו או לטפל בו בדרך אחרת, לכל מטרה סבירה ובצורה סבירה כלשהי.

4.5.1.4 למכור ניצולת לצד שלישי בעקבות אבדן או נזק כנ"ל, וזאת רק לאחר **שלמבוטח** תוענק זכות ראשונה לרכשה במחיר שהוצע על ידי הצד השלישי.

4.5.2 אם **המבוטח** או כל אדם אחר הפועל בשמו לא ימלא את דרישות **המבטח** או יפריע או ימנע את **המבטח** משימוש בסמכויותיו הניתנות בזה, תקטן חבותו של **המבטח** בהתאם.

4.5.3 **המבוטח לא יהיה רשאי בשום אופן לנטוש לטובת המבטח רכוש כלשהו, בין אם המבטח כבר קיבל אותו לרשותו או לא.**

מותנה בזה כי ניצול זכויותיו של **המבטח** על פי תנאי זה לא יפגע בניהול עסקיו של **המבוטח** או במוניטין שלו.

4.6 השתתפות עצמית

בכל **מקרה ביטוח** המכוסה על פי פרק זה, ישולם **המבוטח למבטח** את סכום ההשתתפות העצמית המפורטת **ברשימה**, ככל שה**מבטח** לא הפחיתו מתגמולי הביטוח אשר שלמם למוטב, כאשר:

4.6.1 בקרות **מקרה ביטוח** שנגרם על ידי **סיכון רעידת אדמה** כמוגדר בסעיף 1.6 להגדרות לפרק א' **המבוטח** יישא **בהשתתפות עצמית** בשיעור של 10% מסכום שווי **העבודות בפועל באתר בו אירע הנזק, ביום קרות מקרה הביטוח**, אך לא פחות מסכום המינימום ולא יותר מסכום המקסימום הנקובים **ברשימה**.

4.6.2 בקרות **מקרה ביטוח** שנגרם על ידי **סיכון נזקי טבע** כמוגדר בסעיף 1.7 להגדרות לפרק א', **המבוטח** יישא בהשתתפות עצמית הספציפית הנקובה **ברשימה** בגין סיכון זה.

4.6.3 לגבי כל **מקרה ביטוח** אחר, תחול ההשתתפות העצמית המפורטת **ברשימה**, כאשר אם בקרות **מקרה ביטוח** בו זכאי **המבוטח** לשיפוי במסגרת כיסויים ו/או הרחבות הכפופים להשתתפויות עצמיות שונות במסגרת פרק א', תחול השתתפות עצמית אחת, הגבוהה מבניהן.

4.7 מקדמות ותגמולי ביטוח

4.7.1 בקרות **מקרה ביטוח**, יהא **המבוטח** זכאי לקבל מן **המבטח** מקדמה או התחייבות כספית שתאפשר לו לקבל שירות לתיקון הנזק, וזאת על חשבון הכספים שיגיעו לו **מהמבטח** לפי תנאי פוליסה זו.

מקדמה זו תנוכה מסכום תגמולי הביטוח הסופיים שישולמו **למבוטח**, כאשר חישוב ערך המקדמה מסכום תגמולי הביטוח הסופיים יעשה על בסיס ערכה הצמוד ביום תשלום תגמולי הביטוח הסופיים.

4.7.2 **המבטח** ימנה שמאי, על חשבוננו, לבדיקה וטיפול בנזקי **המבוטח**.

4.7.3 תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת ישולמו בהקדם ולא יאוחר מ - 30 יום מיום שנמסרה **למבטח** תביעה בכתב לתשלום תגמולי הביטוח, והם ניתנים לתביעה בנפרד מיתר התגמולים.

4.8 שעבוד (סעיף זה בתוקף אך ורק אם צוין הדבר במפורש ברשימה)

4.8.1 כל תשלום, אם יגיע לפי פרק א', ישולם לבנקים/מוסדות המצוינים **ברשימה**, לפי שיעור זכות ההנאה שיש להם ברכוש המבוטח ו/או בהתאם לסכומים הנקובים **ברשימה** ובהתאם לכל תנאי וסעיפי הפוליסה.

4.8.2 למרות כל הרשום בפוליסה ו/או בתוספת כלשהי לפוליסה, בדבר ביטול הביטוח עקב אי תשלום של דמי ביטוח או חלק מהם, או בדבר זכות ביטול הפוליסה על ידי **המבטח** בתוקף תנאי הפוליסה, לא יהיה תוקף לביטול הביטוח, אלא ביום ובשעה הנקובים בהודעה שתימסר בכתב לבנקים/מוסדות להם זכות ההנאה בפוליסה, לפחות 30 יום לפני מועד הביטול.

4.8.3 התחייבות **המבוטח** לתשלום דמי הביטוח תהיה מוקדמת להתחייבות **המבטח** לתשלום בגין תביעות וכל שעבוד ו/או חוב אחר, וכי **למבטח** שמורה הזכות לנכות את חובות **המבוטח** כלפיו מכל סכום שיש לשלמו בגין אבדן או נזק מבוטח.

על אף כל האמור לעיל וככל שלא צוין אחרת ברשימה, סכום ראשוני של עד 200,000 ₪ מתגמולי ביטוח, עקב כל מקרה ביטוח בנפרד, ישולם ישירות למבוטח או לפקודתו, ללא צורך באישור מוקדם של הבנקים/מוסדות להם זכות ההנאה בפרק זה.

4.9 זכות קיזוז

המבטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח המגיעים **למבוטח** בקרות **מקרה הביטוח**, כל סכום שה**מבוטח** חייב **למבטח**, בין אם חובו מתייחס לפוליסה זו ובין אם לפוליסה אחרת. במקרה של נזק כללי (גמור) לרכוש המבוטח, יהא רשאי **המבטח** לקזז את יתרת דמי הביטוח המגיעים לו לפי פוליסה זו, גם אם טרם הגיע מועד תשלומם.

4.10 מוטב שאינו מבוטח

4.10.1 המבוטח לפי פוליסה זו רשאי לקבוע מוטב זולתו ובלבד שניתנה לכך הסכמה מראש ובכתב מאת **המבטח**.

4.10.2 נקבע בפוליסה מוטב שאינו **המבוטח** והוסכם בין **המבטח למבוטח** על הפיצוי המגיע לו, תחייב קביעה זו גם את המוטב.

פרק ב' - ביטוח אחריות כלפי צד שלישי

סעיף הכיסוי

המבטח ישפה את **המבוטח** בגין הסכומים אשר **המבוטח** יהיה חייב לשלם לצד שלישי בתור פיצויים על פי **דין**, כתוצאה **ממקרה הביטוח** שאירע במהלך **תקופת הביטוח** הנקובה **ברשימה**, כתוצאה מביצוע **העבודות**, כפי שמוגדרות בהגדרה 1.1 לפרק א' (להלן "**העבודות**"), **באתר העבודות**, כפי שמוגדר בהגדרה 1.2 לפרק א' (להלן: "**האתר**") בקרבתו המידית או בכל מקום אחר **בגבולות הטריטוריאליים, הקשור במישרין לעבודות.**

בנוסף, **המבטח** ישפה את **המבוטח** בגין **הוצאות משפט** סבירות שעל **המבוטח** לשאת לצורך הגנתו בגין **מקרה ביטוח**, וזאת אף מעבר **לגבול האחריות.**

5. הגדרות – לפרק ב'

5.1 גבול אחריות:

5.1.1 הסכום הנקוב בפרק ב' לרשימה כגבול האחריות למקרה ביטוח;

5.1.2 הסכום הנקוב בפרק ב' לרשימה כגבול אחריות בגין כל מקרי הביטוח שאירעו במהלך תקופת הביטוח.

5.2 גבולות טריטוריאליים:

שטח מדינת ישראל והשטחים המוחזקים. "שטחים מוחזקים" לצורך פוליסה זו הינם שטח C וכן שטחי יישובים ישראליים ושטחי בסיסים ו/או עמדות צה"ל המצויים בשטח B.

למען הסר ספק, שטח A לא נכלל ב"גבולות הטריטוריאליים" לצורך פוליסה זו.

על אף האמור, פוליסה זו תחול, גם בתחומי האזורים כמשמעותם בחוק יישום חוזה השלום בין מדינת ישראל לבין הממלכה הירדנית ההאשמית, התשנ"ה - 1995.

5.3 דין:

דיני מדינת ישראל.

5.4 הוצאות משפט:

הוצאות משפט סבירות שעל **המבוטח** לשאת לצורך הגנתו.

5.5 השתתפות עצמית:

הסכום הנקוב בפרק ב' לרשימה, למעט אם נקבע אחרת בפוליסה, בו יישא **המבוטח** עקב **מקרה ביטוח** המכוסה לפי פרק זה.

5.6 מקרה ביטוח:

אירוע בלתי צפוי שגרם ל**נזק** לצד שלישי.

5.7 נזק:

5.7.1 היזק גופני, מוות, מחלה, פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי.

5.7.2 היזק ו/או אבדן לרכוש צד שלישי, לרבות נזק גרר שהינו תוצאה ישירה שלהם.

האחדת נזקים:

אם **מקרה ביטוח** ו/או מספר **מקרי ביטוח**, הנובעים ממקור אחד או מסיבה מקורית אחת, גרמו **נזקים** למספר צדדים שלישיים, אזי ייחשבו כל **הנזקים** הללו **כמקרה ביטוח** אחד לעניין פוליסה זו.

5.8.1 תקופת הביטוח

התקופה המתחילה והמסתיימת במועדים המפורטים להלן:

5.8.1.1 **תחילת הביטוח:** מועד תחילת הביטוח במסגרת פרק זה יהא המועד הנקוב **ברשימה**.

5.8.1.2 **סיום הביטוח:** הביטוח יסתיים מידיית לגבי אותם החלקים של **העבודות** אשר ימסרו למזמין או שיתחיל שימוש בהם (למעט במהלך **תקופת ההרצה**), הכל לפי המועד המוקדם מבניהם, אפילו היו מועדים אלה קודמים לתאריך הנקוב **ברשימה** כמועד תום **תקופת הביטוח**.

בכל מקרה לא תמשך חבותו של המבטח לגבי מקרי ביטוח שיחולו אחרי המועד הנקוב ברשימה כמועד תום תקופת הביטוח למעט האמור בסעיף תקופת תחזוקה מורחבת להלן.

5.8.1.3 **תקופת הרצה (בתוקף לגבי עבודות הקמה של מכונות/ציוד)**

התקופה הנקובה **ברשימה** כתקופת הרצה, המתחילה בעת הפעלת המכונות או הציוד לאחר הקמתם ו/או הרכבתם, למטרות שלהן הן נועדו. **למען הסר ספק, מובהר בזאת כי תקופת ההרצה מהווה חלק מתקופת הביטוח.**

5.8.2 **תקופת תחזוקה מורחבת**

התקופה הנוספת, הנקובה **ברשימה**, שתחילתה עם סיום **תקופת הביטוח** ואשר במהלכה הביטוח על פי פרק זה יכסה חבות בגין **מקרה ביטוח** הנובע מביצוע עבודות התחזוקה המתבצעות לשם קיום ההתחייבות על פי ההוראות המפורטות בהסכמי **העבודות** בדבר התחזוקה שלהם, וזאת בתנאי שתקופה זו צוינה במפורש **ברשימה** ובכפוף לכל יתר תנאי, סייגי וסעיפי הפוליסה.

6. סייגים לחבות המבטחת – לפרק ב'

למעט אם נקבע אחרת בהרחבה כלשהי בפוליסה, הביטוח על פי פרק זה אינו מכסה את חבותו של המבוטח בגין או בקשר עם:

6.1 נזק לרכוש המבוטח במסגרת פרק א'

נזק שנגרם לרכוש מבוטח או שהיה יכול להיות מבוטח במסגרת פרק א' של הפוליסה, הן במסגרת העבודות המבוטחות והן במסגרת הרחבות 3.2: "רכוש עליו עובדים" ו- 3.3 "רכוש סמוך" וזאת אפילו אם אין המבוטח זכאי לשיפוי חרף היות הרכוש מבוטח במסגרת פרק א' - עקב היות סכום השיפוי בתחום סכום ההשתתפות העצמית או עקב קיומה של כל הגבלה אחרת, לרבות הגבלת סכום הכיסוי של ההרחבות הנ"ל.

6.2 נזק לעובד

6.2.1 נזק לעובדי המבוטח תוך כדי ו/או עקב עבודתם אצל המבוטח.

6.2.2 תביעות המוסד לביטוח לאומי בגין נזק לעובד שעל המבוטח מוטלת חובה לשלם בגינו דמי ביטוח לאומי למוסד לביטוח לאומי ו/או לדווח עליו למוסד לביטוח לאומי, והמבוטח לא עשה כן.

סייג זה לא יחול לגבי נזק לכל אדם, שאינו נכלל ברשימות השכר של המבוטח ו/או שהמבוטח אינו חב בתשלום דמי ביטוח לאומי בגינו, אשר ייחשב לצד שלישי לצורך פוליסה זו, וזאת בתנאי שהחבות בגינו אינה ניתנת לביטוח בפוליסת חבות מעבידים סטנדרטית.

6.3 נזק לרכוש שהמבוטח בעל זיקה אליו

נזק שנגרם לרכוש הנמצא בבעלותו ו/או בשליטתו ו/או בחזקתו של המבוטח.

6.4 נזק בקשר לכלי תחבורה

6.4.1 חבות שחובה לבטחה על פי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, בגין כלי רכב מנועי וכן חבות של גופים ומוסדות הפטורים מחובת ביטוח על פי פקודת ביטוח רכב מנועי.

6.4.2 חבות הנובעת מהיזק גופני, מוות, פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי שנגרם במהלך ו/או עקב תאונת דרכים בחו"ל (מחוץ לשטח מדינת ישראל והשטחים המוחזקים), היה והפוליסה הורחבה לכסות פעילות בחו"ל.

6.4.3 חבות הנובעת משימוש בכלי רכב מנועי, בגין נזק לרכוש צד שלישי.

6.4.4 נזק הנובע משימוש ברכבת, כלי טיס וכלי שיט מנועי.

6.4.5 חבות בגין נזקי גוף הנובעת משימוש בציוד מכני הנדסי שהינו כלי רכב מנועי על פי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970 ושאינו חובה חוקית לבטחו.

6.5 חבות חוזית

כל חבות המוטלת על המבוטח מכח חוזה ואשר לא הייתה מוטלת עליו אלמלא קיומו של החוזה.

6.6 נזק לפריטים תת - קרקעיים

נזק לצינורות, מתקנים או כבלים תת קרקעיים לרבות נזק תוצאתי כלשהו כתוצאה מנזק כאמור.

6.7 נזק כתוצאה מזיהום

נזק בגין זיהום אוויר או זיהום מים או זיהום קרקע, למעט זיהום שהינו תוצאה של אירוע תאונתי, פתאומי ובלתי צפוי.

6.8 נזק עקב רעידות או החלשות תמך או משען

נזק לרכוש צד שלישי (כולל קרקע) עקב רעידות או עקב הסרה או החלשה של תמך או משען.

6.9 תשלומים עונשיים

פיצויים עונשיים, פיצויים לדוגמא, עיצומים כספיים וקנסות.

6.10 אזבסט

נזק בגין מקרה ביטוח שמקורו או סיבתו נובעים במישרין או בעקיפין ו/או שהינו קשור בדרך כלשהי באזבסט או בחומרים כלשהם המכילים אזבסט בכל צורה וכמות ובלבד שמקרה הביטוח נובע או הושפע מתכונותיו המסוכנות של האזבסט.

6.11 נזק פיננסי

נזק פיננסי, למעט אם מדובר בנזק גרר שהינו תוצאה ישירה של הנזק הפיזי לרכוש מוחשי של צד שלישי שניזוק.

7. הרחבות – לפרק ב'

מוסכם ומוצהר בזה, כי הביטוח על פי פרק זה מורחב לשפות את המבטוח בהתאם לאמור בהרחבות המפורטות להלן, וזאת בכפוף לכל תנאי הפוליסה וסייגיה, ככל שלא בוטלו במפורש במסגרת פרק זה, וזאת עד לתת גבול האחריות המצוין להלן בכל הרחבה, ובמידה שלא צוין - עד לגבול האחריות המצוין ברשימה, ובכל מקרה מעל להשתתפות העצמית הנקובה ברשימה.

למען הסר ספק, השיפוי על פי כל ההרחבות המפורטות להלן הינו בכפוף לגבול האחריות ולא מעבר לו.

לגבי כל הרחבה ישלם המבטוח הוצאות משפט וזאת אף מעבר לגבול האחריות על פי הפוליסה, או מעבר לתת גבול אחריות, אם נקבע לגבי הרחבה מסוימת.

7.1 אחריות צולבת

אם שם המבטוח כולל יותר מאדם או גוף משפטי אחד, יחול הכיסוי של פרק זה על כל אחד מיחיד המבטוח בנפרד, כאילו הפוליסה הוצאה על שמו בלבד, כשהיא נפרדת ובלתי תלויה בקיומם של המבטוחים האחרים. דינה של שותפות הכוללת כמה אנשים, כדין גוף משפטי אחד. מובהר כי בכל מקרה אחריותו של המבטוח לשפות את כל יחיד המבטוח יחדיו לא תעלה על גבול האחריות הנקובה ברשימה.

7.2 חבות בגין נזק לפריטים תת קרקעיים

על אף האמור בסעיף 6.6 לסייגים לפרק ב', הביטוח על פי פרק זה מורחב לשפות את המבטוח בגין חבותו עקב נזק לצינורות, מתקנים או כבלים תת קרקעיים. למען הסר ספק, מובהר בזאת כי הכיסוי הינו אך ורק עבור הוצאות התיקון של הפריט התת קרקעי בלבד.

המבטוח לא ישפה את המבטוח בגין:

7.2.1 נזק לצינורות, מתקנים או כבלים תת קרקעיים אשר, טרם תחילת ביצוע העבודות, המבטוח לא בדק את מיקומם המדויק באזור התת קרקעי של האתר.

7.2.2 נזק תוצאתי כלשהו.

7.3 חבות בגין רעידות והחלשת משען

אם נרשם ברשימה כי הרחבה זו בתוקף ובתמורה לדמי ביטוח נוספים, על אף האמור בסעיף 6.8 לסייגים לפרק ב', הביטוח על פי פרק זה מורחב לשפות את המבטוח בגין חבותו עקב נזק לרכוש כלשהו השייך לצד שלישי, לרבות נזק לקרקע, כתוצאה מרעידות, הסרה או החלשה של משען או תמך תוך כדי ביצוע העבודות.

התחייבות המבטוח לכיסוי חבותו של המבטוח בהתאם למפורט לעיל, ככופה לנקיטת האמצעים להקלת הסיכון המפורטים להלן.

7.2.3 טרם תחילת ביצוע עבודות כלשהן בסמיכות לרכוש, קרקע או בניין כאמור, יוכן עבור המבטוח, על חשבונו הוא, דו"ח הנדסי בדבר מצבם, המתאר פגמים קיימים אם קיימים והוראות לנקיטת אמצעי מניעה אותם יבצע המבטוח טרם תחילת ביצוע העבודות על חשבונו וכי הדו"ח כאמור הועבר לידי המבטוח.

7.2.4 מיד בעת גילוי נזק אשר נגרם או נטען כי נגרם על ידי רעידות או על ידי הסרה או החלשה של משען או תמך יפסיק המבטוח את העבודות וינקוט מיידית בכל האמצעים הסבירים שיתחייבו כדי לצמצם את הנזק.

7.2.5 המבטוח חידש את העבודות רק לאחר קבלת אישור לכך מאת שמאי אשר ימונה על ידי המבטוח תוך זמן סביר לאחר מסירת ההודעה על אודות הנזק.

7.2.6 המבטוח מילא, על חשבונו, אחר המלצות השמאי באשר לנקיטת אמצעים נוספים בכדי למנוע נזק נוסף.

אי נקיטת אמצעים להקלת הסיכון עלול להביא להפחתה משמעותית של תגמולי הביטוח או לשלילת המוחלטת.

תת גבול אחריות המבטוח בגין הרחבה זו לא יעלה על סך השווה ל-20% מגבול האחריות של פרק זה או 4,000,000 ₪ - הנמוך מבניהם.

המבטוח לא ישפה את המבטוח בגין:

7.3.1 נזק הנגרם לבניינים, קרקע או מבנים אשר טרם תחילת ביצוע העבודות היו תחת הריסה או הוכרזו

כמבנים מסוכנים בידי הרשויות.

7.3.2 נזק אשר אין בו בכדי להחליש את יציבות של רכוש, בניינים, קרקע או מבנים או בכדי לסכן את דייריו.

7.3.3 נזק אשר ארע קודם לתחילת ביצוע **העבודות** או נזק הנגרם עקב אירוע שאינו קשור **בעבודות** ללא כל זיקה למועד אירועו.

7.4 חבות בגין נזק לרכוש הנובע משימוש בכלי רכב

על אף האמור בסייג 6.4.3 מהסייגים לפרק ב', הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות את חבותו של **המבוטח** בגין נזק לרכוש צד שלישי הנובע משימוש בכלי רכב מנועי של **המבוטח** או מטעמו, בשטח האתר וסביבתו המיידית. **ההשתתפות העצמית המיוחדת להרחבה זו, תהיה בסך של 1,000,000 ₪ או גבולות האחריות על פי פוליסה לביטוח כלי רכב צד - שלישי של המבוטח, הנמוך מבניהם.**

תת גבול אחריות המבטח בגין הרחבה זו לא יעלה על סך של 2,000,000 ש"ח למקרה ביטוח ולכל מקרי הביטוח בתקופת הביטוח.

7.5 חבות בגין נזק גוף הנובע משימוש בצמ"ה

אם נרשם ברשימה כי כיסוי זה בתוקף ובתמורה לדמי ביטוח נוספים, על אף האמור בסעיף 6.4.5 לסייגים לפרק ב' אך מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 14.6 לסייגים הכלליים לחבות המבטח, הביטוח על פי פרק זה מורחב לשפוט את המבוטח בגין חבותו לנזקי גוף, הנובעת משימוש בציוד מכני הנדסי שהינו כלי רכב מנועי כהגדרתו בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970 ושאינן חובה חוקית לבטחו.

תת גבול אחריות המבטח בגין הרחבה זו לא יעלה על הסך הנקוב ברשימה.

7.6 כלי נשק

הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות את חבותו של **המבוטח** הנובעת מאחזקת כלי נשק על ידו או על ידי עובדיו או על ידי מי מטעמו באישור **המבוטח**, זאת בתנאי, כי כל המחזיק **בנשק** היה בזמן האירוע בעל רישיון תקף לנשיאת כלי נשק.

7.7 נזק בעת שהות זמנית בחו"ל

בניגוד לאמור בהגדרת **גבולות טריטוריאליים**, הביטוח על פי פרק זה מורחב לשפוט את **המבוטח** בגין סכומים אשר **המבוטח** יהיה חייב לשלם לצד שלישי בגין **נזק** שנגרם מחוץ **לגבולות הטריטוריאליים** על ידי מי שנשלח מטעם **המבוטח** באופן זמני אל מחוץ **לגבולות הטריטוריאליים**, בקשר ישיר **לעבודות**. הרחבה זאת כפופה באופן מפורש לדין ולשיפוט ישראלי.

למניעת ספק מובהר בזה כי הרחבה זו אינה מכסה חבות הנובעת מהיזק גופני, מוות, פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי שנגרם במהלך ו/או עקב תאונת דרכים.

8. תנאים מיוחדים – לפרק ב'

8.1 טיפול בתביעות

8.1.1 הכיר **המבטח** בחבותו על פי פרק זה רשאי הוא ולפי דרישת הצד השלישי חייב הוא לשלם לצד השלישי את תגמולי הביטוח **שהמבטח** חייב **למבטח** ובלבד שהודיע על כך בכתב **למבטח** 30 ימים מראש **המבטח** לא התנגד תוך תקופה זו. אולם טענה **שהמבטח** יכול לטעון כלפי **מבטח** תעמוד כלפי הצד השלישי.

8.1.2 סירב **המבטח** באופן בלתי סביר להצעה שהומלצה על ידי **המבטח** לסילוק תביעת הצד השלישי, תהא חבות **המבטח** מוגבלת לסכום אותו היה משלם **המבטח** אלמלא סירוב **המבטח**, בצירוף **הוצאות משפט** עד למועד שבו ניתן היה לסלק את תביעת הצד השלישי בהתאם להצעה.

8.1.3 הכיר **המבטח** בחבותו על פי פרק זה, יהיה רשאי לפי שיקול דעתו, ליטול לידיו ולנהל בשם **המבטח** את ההגנה כלפי כל תביעה או יישובה של כל תביעה. על הצדדים לשתף פעולה בניהול ההגנה ועל **המבטח** החובה למסור למבטח את כל המידע והמסמכים שיש לו ולהושיט לו כל עזרה שתידרש ממנו בקשר עם העניינים הנדונים בסעיף זה.

המבטח מתחייב לפעול בשיתוף פעולה עם **המבטח**, במאמץ לשמור על האינטרסים הלגיטימיים של **המבטח** לרבות שמו הטוב.

8.1.4 היה וסכום התביעה חורג מגבול האחריות של **המבטח** יפעלו **המבטח** ו**המבטח** תוך תאום הדדי, ומבלי לגרוע בכלליות האמור, תינתן **למבטח** זכות להשתתף בניהול ההגנה באופן פעיל.

8.2 השתתפות עצמית

המבטח יישא בהשתתפות עצמית לגבי כל מקרה ביטוח בנפרד, כסכום הראשון מתוך הפיצויים בהם חב **המבטח**.

היה ובגין מקרה ביטוח אחד רלוונטית יותר מהשתתפות עצמית אחת, תחול השתתפות עצמית אחת, הגבוהה מבין הסכומים הנקובים ברשימה בגין פרק זה.

המבטח יישא בהשתתפות העצמית אף אם לא שולמו תגמולי ביטוח או פיצויים מתוך **הוצאות משפט** ו/או **הוצאות משפט** בהליכים פליליים או מנהליים ו/או הוצאות חיצוניות שהוצאו עקב הגשת התביעה או **מקרה ביטוח**.

8.3 הודעה על הליכים פליליים, הליכים מנהליים או חקירה אחרת

המבטח יודיע **למבטח**, תוך זמן סביר, על כתב אישום שהוגש נגדו או על הליכים פליליים או הליכים מנהליים או על כל חקירה אחרת המתנהלת נגדו או שעומדת להתנהל נגדו בקשר עם **מקרה ביטוח**, אשר בגינו עלולה להיות מוגשת תביעה על פי פרק זה.

אם **המבטח** הינו תאגיד, תחשב ידיעה של **המבטח** על העניינים המנויים לעיל, מרגע שנודעו למי מהנהלת **המבטח** או לאחראי על נושא הביטוח אצל **המבטח**. סעיף 15.8 מהתנאים הכלליים של פוליסה זו: "הודעה על **מקרה הביטוח** וברור החבות" יחול בשנייה המחוייבים.

8.4 העברת מסמכים מהמבטח למבטח

המבטח יעביר **למבטח**, מיד עם קבלתם, כל מכתב, הזמנה לדיון, צו והודעה על דיון, או הליך כלשהו, בקשר עם תביעת פיצויים או הליכים פליליים או הליכים מנהליים, עקב קרות **מקרה הביטוח**.

8.5 איסור הודאה, כשרה או התחייבות לפיצוי

מבטח לא ייתן הודאה, הצעה, הבטחה, התחייבות או פיצוי כלשהו בקשר עם **מקרה ביטוח** המכוסה על פי פוליסה זו, בלי הסכמתו מראש ובכתב של **המבטח**.

אין הוראות סעיף זה חלות על מסירת עובדות תאונה במשטרה או לכל גורם מוסמך על פי כל דין, לפי דרישתו, וכן על מתן עדות במשפט.

8.6 זכות קיזוז

המבטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח המגיעים **למבטח** בקרות **מקרה הביטוח**, כל סכום **שהמבטח** חייב **למבטח**, בין אם חובו מתייחס לפוליסה זו ובין אם לפוליסה אחרת.

במקרה של מיצוי גבול האחריות על פי פוליסה זו, יהא **המבטח** רשאי לקזז את יתרת דמי הביטוח המגיעים לו לפי פוליסה זו, גם אם טרם הגיע מועד תשלומם.

פרק ג' - ביטוח אחריות מעבידים

סעיף הכיסוי

המבטח ישפח את **המבטח** בגין הסכומים אשר **המבטח** יהיה חייב לשלם למי מעובדיו בתור פיצויים על פי **החוק**, כתוצאה **ממקרה ביטוח**, שאירע בגבולות **הטריטוריאליים**, במהלך **תקופת הביטוח** הנקובה **ברשימה**. בנוסף, **המבטח** ישפח את **המבטח** בגין **הוצאות משפט** סבירות שעל **המבטח** לשאת לצורך הגנתו בגין **מקרה הביטוח**, וזאת אף מעבר לגבול **האחריות**.

9. הגדרות – לפרק ג'

9.1 גבולות טריטוריאליים:

שטח מדינת ישראל והשטחים המוחזקים. "שטחים מוחזקים" לצורך פוליסה זו הינם שטח C וכן שטחי יישובים ישראליים ושטחי בסיסים ו/או עמדת צה"ל המצויים בשטח B.

למען הסר ספק, שטח A לא נכלל בגבולות הטריטוריאליים לצורך פוליסה זו.

על אף האמור, פוליסה זו תחול, גם בתחומי האזורים כמשמעותם בחוק יישום חוזה השלום בין מדינת ישראל לבין הממלכה הירדנית ההאשמית, התשנ"ה - 1995.

9.2 גבול האחריות:

9.2.1 הסכום הנקוב ברשימה כגבול אחריות למקרה ביטוח.

9.2.2 הסכום הנקוב ברשימה כגבול אחריות בגין כל מקרי הביטוח שאירעו במהלך תקופת הביטוח.

9.3 הוצאות משפט:

הוצאות משפט סבירות שעל **המבטח** לשאת בשל חבותו, וזאת אף מעבר לגבול **האחריות**.

9.4 השתתפות עצמית:

הסכום הנקוב **ברשימה** בו יישא **המבטח** עקב **מקרה ביטוח** המכוסה לפי פרק זה, לגבי כל **מקרה ביטוח** בנפרד, אך לעניין "מחלת מקצוע", תחול על **המבטח** השתתפות עצמית נפרדת לגבי כל נפגע ונפגע.

9.5 חוק:

9.5.1 פקודת הנזיקין (נוסח חדש);

9.5.2 חוק האחריות למוצרים פגומים תש"ם - 1980;

9.6 מקרה ביטוח:

היזק גופני, נפשי או שכלי או מוות של אחד או יותר מעובדי המבטח, שהוא בשירותו של המבטח, בין אם בשכר ובין אם לא, כתוצאה מתאונה שאירעה תוך כדי או עקב עבודתו בעבודתו, כפי שמוגדרות בהגדרה 1.1 לפרק א' (להלן "העבודות") וכן כתוצאה ממחלה אשר אירעה תוך כדי ועקב עבודתו בעבודות כאמור.

9.7 תקופת הביטוח ותקופת התחזוקה - לגבי פרק ג'

9.7.1 תקופת הביטוח

התקופה המתחילה והמסתיימת במועדים המפורטים להלן:

9.7.1.1 **תחילת הביטוח:** מועד תחילת הביטוח במסגרת פרק זה יהא המועד הנקוב ברשימה.

9.7.1.2 **סיום הביטוח:** הביטוח יסתיים מידיית לגבי אותם החלקים של העבודות אשר ימסרו למזמין או שיתחיל שימוש בהן, (למעט במהלך תקופת ההרצה) הכל לפי המועד המוקדם מבניהם, אפילו היו מועדים אלה קודמים לתאריך הנקוב ברשימה כמועד תום **תקופת הביטוח**.

בכל מקרה לא תמשך חבותו של המבטח לגבי מקרי ביטוח שיחולו אחרי המועד הנקוב ברשימה כמועד תום תקופת הביטוח למעט האמור בסעיף תקופת תחזוקה מורחבת להלן.

9.7.1.3 **תקופת הרצה (בתוקף לגבי עבודות הקמה של מכונות/ציוד)**

התקופה הנקובה ברשימה כתקופת הרצה, המתחילה בעת הפעלת המכונות או הציוד לאחר הקמתם ו/או הרכבתם, למטרות להן הן נועדו. **למען הסר ספק**, מובהר בזאת כי תקופת ההרצה מהווה חלק מתקופת הביטוח.

9.7.2 **תקופת תחזוקה מורחבת**

התקופה הנוספת, הנקובה **ברשימה**, אשר תחילתה בסיום **תקופת הביטוח** ואשר במהלכה הביטוח על פי פרק זה יכסה חבות בגין **מקרה ביטוח** הנובעת מביצוע עבודות התחזוקה המתבצעות לשם קיום ההתחייבות על פי ההוראות בדבר התחזוקה **לעבודות**, וזאת בתנאי שתקופה זו צוינה במפורש **ברשימה** ובכפוף לכל יתר תנאי, סייגי וסעיפי הפוליסה.

10. סייגים לחבות המבטח – לפרק ג'

הביטוח על פי פרק זה אינו מכסה את חבותו של המבטח בגין או בקשר עם:

10.1 חבות חוזית

כל חבות המוטלת על המבטח מכח חוזה ואשר לא הייתה מוטלת עליו, אלמלא קיומו של החוזה.

10.2 ביטוח לאומי

10.2.1 סכום כלשהו הנתבע מהמבטח על ידי המוסד לביטוח לאומי. סייג זה לא יחול לגבי תביעות אשר עילתן נובעת ממחדל שחדל המבטח בתום לב ובהסתמכו על חוות דעת משפטית שהומצאה לו בדבר פטור מתשלום דמי ביטוח לאומי בגין אותם עובדים.

10.2.2 סכום כלשהו שהמוסד לביטוח לאומי חב בו בקשר עם מקרה ביטוח או שהמוסד חב בו אך לא שילמו מחמת אי קיום הוראה בחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשנ"ה - 1995 או בתקנותיו או מחמת שלא הוגשה לו דרישה כלל. אולם, סייג זה לא יחול אם המחדל בקיום הוראות החוק או בהגשת הדרישה נעשו בתום לב מצד המבטח, ובהסתמך על חוות דעת משפטית שהומצאה לו בדבר פטור מתשלום דמי ביטוח לאומי בגין אותם עובדים או בדבר הגשת הדרישה.

10.3 כיצוי במקרה שהמבטח אינו חב בדמי ביטוח לאומי

סכום כלשהו בו יחויב המבטח עקב מקרה ביטוח שבגינו יידרש לפצות עובד שלגביו לא חלה על המבטח חובת תשלום דמי ביטוח לאומי. המבטח יפצה את המבטח בגין תביעות אלה רק בסכום העודף על הסכום שישתלם או שעשוי היה להשתלם על ידי המוסד לביטוח לאומי בהתאם לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשנ"ה - 1995.

10.4 אזבסט

מקרה ביטוח שמקורו או סיבתו נובעים במישרין או בעקיפין ו/או שהינו קשור בדרך כלשהי באזבסט או בחומרים כלשהם המכילים אזבסט בכל צורה וכמות ובלבד שמקרה הביטוח נובע או הושפע מתכונותיו המסוכנות של האזבסט.

10.5 צורנית (סיליקוזיס)

מקרה ביטוח שמקורו או סיבתו נובעים במישרין או בעקיפין ו/או שהינו קשור בדרך כלשהי בצורנית (סיליקוזיס).

10.6 כלי רכב מנועי ותאונת דרכים

10.6.1 חבות שחובה לבטחה על פי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970 בגין כלי רכב מנועי, לרבות גופים ומוסדות הפטורים מחובת ביטוח על פי פקודת ביטוח רכב מנועי.

10.6.2 מקרה ביטוח שנגרם עקב תאונת דרכים מחוץ לגבולות הטריטוריאליים, היה והפוליסה הורחבה לכסות פעילות בחו"ל.

10.7 תשלומים עונשיים

פיצויים עונשיים, פיצויים לדוגמא, עיצומים כספיים וקנסות.

11. הרחבות – לפרק ג'

מוסכם ומוצהר בזה, כי הביטוח על פי **פוליסה** זו מורחב לשפות את **המבוטח** בהתאם לאמור בהרחבות המפורטות להלן, וזאת בכפוף לכל תנאי **הפוליסה** וסייגיה, ככל שלא בוטלו במפורש במסגרת פרק זה, וזאת עד לתת גבול האחריות המצוין להלן בכל הרחבה, ובמידה שלא צוין - **עד לגבול האחריות המצוין ברשימה**, ובכל מקרה מעל **להשתתפות העצמית הנקובה ברשימה**.

למען הסר ספק, השיפוי על פי כל ההרחבות המפורטות להלן הינו בכפוף **לגבול האחריות** ולא מעבר לו.

לגבי כל הרחבה ישלם **המבוטח הוצאות משפט** וזאת אף מעבר **לגבול האחריות** על פי **הפוליסה**, או מעבר לתת גבול אחריות, אם נקבע לגבי הרחבה מסוימת.

11.1 שהות זמנית בחו"ל

בניגוד לאמור בהגדרת **גבולות טריטוריאליים**, הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות את **המבוטח** בגין סכומים אשר **המבוטח** יהיה חייב לשלם בגין **מקרה ביטוח** לעובד שנשלח מטעם **המבוטח** באופן זמני אל מחוץ **לגבולות הטריטוריאליים**, בקשר ישיר **לעבודות**. הרחבה זאת **כפופה באופן מפורש לדין ולשיפוט ישראלי**.

למניעת ספק מובהר בזה כי הרחבה זו אינה מכסה חבות הנובעת ממקרה ביטוח שנגרם במהלך ו/או עקב תאונת דרכים.

11.2 עובדים על פי חוזים מיוחדים

הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות את חבותו של **המבוטח** כלפי עובדיו המועסקים על ידי **המבוטח** על פי חוזים מיוחדים אשר משכורתם משתלמת על ידי אחרים ו/או אשר המבוטח אינו משלם את שכרם, ובלבד ש:

11.2.1 סכום המשכורות המשתלמות לעובדים הנ"ל נכלל בסכום הביטוח של **העבודות**, כפי שמפורט בסעיף 4.1 לתנאים המיוחדים של פרק א'.

11.2.2 חבות **המבוטח** על פי הרחבה זו תחול אך ורק בסכום העודף על הסכום שישתלם או שעשוי היה להשתלם על ידי המוסד לביטוח לאומי, אילו היה העובד הנפגע זכאי לקבל פיצוי כזה.

11.3 פעילויות הקשורות לעבודה

הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות את חבותו של **המבוטח** כלפי עובדו בכל עת שהעובד נמצא בשירותו של **המבוטח**, לרבות - בעת הפסקת העבודה, בעת הימצאו בדרך לעבודה, בחזרה ממנה, ממקום עבודה אחד למשנהו, וכן בעת פעולה אחרת של העובד הנעשית לצורך ביצוע העבודה או בקשר אליה, וזאת כל עוד העובד פועל במסגרת חובותיו וצרכיו כעובד של **המבוטח**. הרחבה זו חלה גם בעת ביצוע פעילויות ספורטיביות או חברתיות מטעם **המבוטח**, ובלבד שלעניין פעילות ספורטיבית ו/או חברתית **מקרה הביטוח** הוכר על ידי המוסד לביטוח לאומי כתאונת עבודה.

11.4 חבות של עובד

הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות את חבותם האישית של עובדי **המבוטח** בגין אירוע שקרה תוך כדי ועקב עבודתם **בעבודות**.

11.5 כלי נשק

הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות את חבותו של **המבוטח** כלפי עובדיו הנובעת מאחזקת כלי נשק על ידו או על ידי עובדיו או על ידי מי מטעמו באישור **המבוטח**, בתנאי כי כל המחזיק בנשק היה בזמן האירוע בעל רישיון בר תוקף לנשיאת כלי נשק.

11.6 חבות המבוטח כלפי קבלנים/קבלני משנה ו/או עובדיהם

הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות את חבותו של **המבוטח** כלפי קבלנים, קבלני משנה ועובדיהם היה **המבוטח** ייחשב למעבידים על פי דין, וזאת אך ורק בתנאי שלא קיים כל ביטוח חבות מעבידים אחר המכסה חבות כלפי עובדים אלה. לעניין הרחבה זו תשונה הגדרת מקרה הביטוח ויכוסו רק אירועים שאירעו תוך כדי ועקב עבודתו/ם עבור המבוטח במסגרת ביצוע העבודות.

11.7 עובדים תושבי השטחים המוחזקים

הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות את חבותו של **המבוטח** על פי דין כלפי עובד שהינו תושב השטחים המוחזקים המועסק על ידי **המבוטח**.

למען הסר ספק, סייג 10.2 יחול גם בגין נזק לעובדים אלה.

בניגוד להגדרת "חוק", רק במקרים בהם ייקבע על ידי בית משפט ישראלי כי על נסיבות האירוע לא יחול הדין הישראלי, הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות את חבותו של המבוטח כלפי עובדים אלה וזאת אך ורק על פי הדין החל בשטחים המוחזקים.

11.8 **חבות כלפי בעלי שליטה**

הביטוח על פי פרק זה מורחב לכסות את חבותו של **המבוטח** כלפי בעלי שליטה **במבוטח** אשר עובדים כמנהלים שכירים ובתנאי שהם מופיעים ברשימת מקבלי השכר של **המבוטח** ושמשולם עבורם ביטוח לאומי.

11.9 **צד שלישי שהמבוטח התחייב לבטחו או לשפוטו**

הביטוח על פי פרק זה מורחב לשפוט כל אדם או גוף משפטי **שהמבוטח** התחייב בכתב, לפני קרות **מקרה הביטוח**, להכלילו **כמבוטח** נוסף בביטוח אחריות מעבידים הנערך על ידו, בהיקף ובמידה שהאדם או הגוף המשפטי כאמור ייחשב כמעביד של עובדי המבוטח, או יקבע כי הוא נושא באחריות שילוחית לעניין חבות המבוטח כלפי עובדיו.

12.1 **טיפול בתביעות**

12.1.1 הכיר **המבטח** בחבותו על פי פרק זה רשאי הוא ולפי דרישת הצד השלישי חייב הוא לשלם לצד השלישי את תגמולי הביטוח **שהמבטח** חייב **למבטח** ובלבד שהודיע על כך בכתב **למבטח** 30 ימים מראש **והמבטח** לא התנגד תוך תקופה זו. אולם טענה **שהמבטח** יכול לטעון כלפי **מבטח** תעמוד כלפי הצד השלישי.

12.1.2 סירב **המבטח** באופן בלתי סביר להצעה שהומלצה על ידי **המבטח** לסילוק תביעת הצד השלישי, תהא חבות **המבטח** מוגבלת לסכום אותו היה משלם **המבטח** אלמלא סירוב **המבטח**, בצירוף **הוצאות משפט** עד למועד שבו ניתן היה לסלק את תביעת הצד השלישי בהתאם להצעה.

12.1.3 הכיר **המבטח** בחבותו על פי פרק זה, יהיה רשאי לפי שיקול דעתו, ליטול לידי ולנהל בשם **המבטח** את ההגנה כלפי כל תביעה או יישובה של כל תביעה. על הצדדים לשתף פעולה בניהול ההגנה ועל **המבטח** החובה למסור **למבטח** את כל המידע והמסמכים שיש לו ולהושיט לו כל עזרה שתידרש ממנו בקשר עם העניינים הנדונים בסעיף זה. **המבטח** יעשה כמיטב יכולתו לפעול בתאום עם **המבטח** כדי שלא לפגוע בשמו הטוב או לגרום לו נזק.

12.1.4 היה וסכום התביעה חורג **מגבול האחריות של המבטח** יפעלו **המבטח והמבטח** תוך תאום הדדי, ומבלי לגרוע בכלליות האמור תינתן **למבטח** זכות להשתתף בניהול ההגנה באופן פעיל.

12.2 **איסור הודאה, פשרה או התחייבות לפיצוי**

מבטח לא ייתן הודאה, הצעה, הבטחה, התחייבות או פיצוי כלשהו בקשר עם **מקרה ביטוח** המכוסה על פי פוליסה זו, בלי הסכמתו מראש ובכתב של **המבטח**. אין הוראות סעיף זה חלות על מסירת עובדות תאונה במשטרה או לכל גורם מוסמך על פי כל דין, לפי דרישתו, וכן על מתן עדות במשפט.

12.3 **הודעה על הליכים פליליים, הליכים מנהליים או חקירה אחרת**

המבטח יודיע **למבטח**, תוך זמן סביר, על כתב אישום שהוגש נגדו או על **הליכים פליליים או הליכים מנהליים** או על כל חקירה אחרת המתנהלת נגדו או שעומדת להתנהל נגדו בקשר עם **מקרה ביטוח**, אשר בגינו עלולה להיות מוגשת תביעה על פי פרק זה.

באם **המבטח** הינו תאגיד, תחשב ידיעה של **המבטח** על העניינים המנויים לעיל, מרגע שנודעו למי מהנהלת **המבטח** או לאחראי על נושא הביטוח אצל **המבטח**. סעיף מס' 15.8: "הודעה על קרות **מקרה הביטוח** ו**בירור החבות**" מהתנאים הכלליים של פוליסה זו יחול בשינויים המחויבים.

12.4 **העברת מסמכים מהמבטח למבטח**

המבטח יעביר **למבטח**, מיד עם קבלתם, כל מכתב, הזמנה **לדין**, צו והודעה על דיון, או הליך כלשהו, בקשר עם תביעת פיצויים או הליכים פליליים או הליכים מנהליים, עקב קרות **מקרה הביטוח**.

12.5 **השתתפות עצמית**

המבטח יישא **בהשתתפות העצמית** לגבי כל **מקרה ביטוח** בנפרד, כסכום הראשון מתוך הפיצויים בהם חב **המבטח**.

המבטח יישא **בהשתתפות העצמית** וזאת אף אם לא שולמו תגמולי ביטוח או פיצויים מתוך **הוצאות משפט** ו/או **הוצאות משפט בהליכים פליליים או מנהליים**, ו/או הוצאות חיצוניות שהוצאו עקב הגשת התביעה או **מקרה ביטוח**.

12.6 **זכות קיזוז**

המבטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח המגיעים **למבטח**, בקרות **מקרה הביטוח**, כל סכום **שהמבטח** חייב **למבטח**, בין אם חובו מתייחס לפוליסה זו ובין אם לפוליסה אחרת. במקרה של מיצוי **גבול האחריות** על פי פוליסה זו, יהא **המבטח** רשאי לקזז את יתרת דמי הביטוח המגיעים לו לפי פוליסה זו, גם אם טרם הגיע מועד תשלומם.

בתוקף לפרקים ב', ג' של הפוליסה

פרקים ב' ו - ג' של פוליסה זו מורחבים לשפות את **המבוטח** בגין **הוצאות משפט בהליכים פליליים** או **הליכים מנהליים** המתנהלים נגדו בגין **מקרה ביטוח** המבוטח בפרקים אלו, באופן ובהיקף כדלקמן:

המבוטח, על חשבוננו, יעמיד לרשות **המבוטח** ו/או לרשות מי מעובדיו עורך דין לשם מתן הגנה משפטית **בהליכים פליליים או בהליכים מנהליים**, שיוגשו נגד מי מהם, בעקבות **מקרה ביטוח** מכוסה בפרקים ב' ו - ג' של פוליסה זו, שאירע **בתקופת הביטוח** של פוליסה זו.

כמו כן, **המבוטח**, על חשבוננו, יעמיד לרשות **המבוטח** ו/או לרשות מי מעובדיו עורך דין לשם הגשת ערעור וייצוגם בו עד לערכאה הסופית האפשרית, על הכרעת דין ו/או גזר דין שיוטל עליהם **בהליכים פליליים או הליכים מנהליים** וישא גם בהוצאות הערעור.

מינוי עורך דין ושיפוי **הוצאות משפט בהליכים פליליים או הליכים מנהליים**, בשלב הערעור כאמור, מותנים בקבלת חוות דעת מאת עורך הדין אשר הופיע בערכאה עליה מבוקש הערעור, כי יש בסיס ענייני וסיכוי טוב להצלחת הערעור.

היה **המבוטח** אינו מעוניין בשירותיו של עורך הדין שהעמיד לרשותו **המבוטח**, רשאי **המבוטח** לפנות לעורך דין על פי בחירתו. במקרה כזה, ישפה **המבוטח** את **המבוטח** בהוצאות משפט סבירות ששולמו על ידי **המבוטח**, בהתאם לשכר טרחת עורך דין שהיה **המבוטח** משלם לעורך דין שמונה על ידו, כל הנ"ל בכפוף לתת גבול אחריות **המבוטח** להרחבה זו.

המבוטח ישלם את **הוצאות משפט בהליכים פליליים והליכים מנהליים** ו/או הוצאות הערעור בתום ההליכים הפליליים או הערעור, הכל לפי העניין.

הגדרות לעניין הרחבה זו:

הליכים פליליים או הליכים מנהליים:

הליכים בהם נפתחה חקירה פלילית או מנהלית, לרבות חקירת סיבת מוות ו/או הגשת כתב אישום על ידי מדינת ישראל או מטעמה, נגד **המבוטח** או מי מעובדיו.

הוצאות משפט בהליכים פליליים או מנהליים (כולל ערעור):

שכר טרחה, אגרות, דמי ביול מסמכים, העתקת פרוטוקולים, שכר עדים ושכר מומחים כפי שיקבע על ידי בית המשפט או בהתאם לקבוע בסדרי הדין הפלילי הנדרשים **בעבור הגנה בהליכים פליליים כולל ערעור על פסק דין, אך לא כל קנס, עיצום, פיצוי או תשלום עונשי המוטלים על פי כל דין.**

13.1 **סייגים לעניין הרחבה זו:**

המבוטח לא יהיה חייב להעמיד עורך דין להגנה משפטית או לשאת בתשלום כלשהו במקרים הבאים:

13.1.1 ההליך או החקירה ו/או הגשת כתב האישום הינם בגין אירוע המורג מפורשות בפוליסה.

13.1.2 ההליך או החקירה ו/או הגשת כתב האישום הינם בגין אירוע בו פעל (בין במעשה ובין במחדל) **המבוטח** או מי מעובדיו מתוך כוונה לגרום **למקרה הביטוח**.

13.1.3 ההליך או החקירה ו/או הגשת כתב האישום הינם כלפי קבלנים ו/או קבלני משנה אשר שמם אינו נקוב במפורש במסגרת שם **המבוטח ברשימה** ו/או מי מעובדיהם.

תת גבול אחריות המבוטח על פי הרחבה זו לא יעלה על 200,000 ₪ למקרה ו - 400,000 ₪ לסך כל המקרים בתקופת הביטוח.

חלק 2

14. סייגים כלליים לחבות המבטח – בתוקף לכל פרקי הפוליסה

המבטח לא ישפה את המבוטח בגין אבדן, נזק או חבות מכל סוג:

14.1 סיכוני מלחמה וטרור

שנגרם על ידי ו/או הנובע ו/או הקשור בקשר כלשהו, במישרין או בעקיפין, לאחד או יותר מהאירועים הבאים: מלחמה, פלישה, פעולת אויב זר, מעשה איבה או פעולות מסוג פעולות מלחמה (בין אם הוכרזה או בין אם לא הוכרזה), מלחמת אזרחים, פעולות חבלה וטרור, מרד, התקוממות צבאית או עממית, מרי, מרידה, מהפכה, החרמה, שלטון צבאי או שלטון שתפסוהו באופן בלתי חוקי, משטר צבאי או מצב של מצור או מאורעות או גורמים כלשהם המביאים לידי הכרזה או קיום של משטר צבאי או מצב של מצור.

"טרור" כאמור לעיל משמעו - שימוש באלימות לצרכים פוליטיים, לרבות שימוש באלימות שמטרתו להפחיד את הציבור או כל חלק ממנו על ידי איש או אנשים הפועלים מטעם או בקשר עם ארגון העוין את המדינה.

לעניין טרור כהגדרתו לעיל, בשטח מדינת ישראל והשטחים המוחזקים (לעניין "השטחים המוחזקים" - כהגדרתם בסעיף 1.5 להגדרות לפרק א') - רק אישור מפורש של משטרת ישראל או של משרד הביטחון או של מנהל מס רכוש וקרן פיצויים כמוגדר בחוק מס רכוש וקרן פיצויים 1961 על כל תיקונו, המאשר כי הנזק נגרם במישרין על ידי אחת מפעולות אלו, ישמש עילה לדחיית תביעה לנזקים לפי סייג זה.

14.2 סיכונים גרעיניים

שנגרם על ידי ו/או הנובע ו/או הקשור בקשר כלשהו, במישרין או בעקיפין, לאחד או יותר מהגורמים הבאים, אף אם גורם או גורמים אלה אינם הסיבה היחידה או הבלעדית לאבדן או הנזק: חומר גרעיני כלשהו (Any Nuclear Material), תגובה גרעינית כלשהי, קרינה גרעינית או מייננת או זיהום רדיואקטיבי, וזאת אף אם האבדן או הנזק נגרם או נתם כתוצאה מגורמים אחרים ו/או נוספים.

סייג זה לא יחול על שימוש בקרני רנטגן, ועל שימוש בחומרים רדיואקטיביים במעבדות מחקר, בתי חולים, אוניברסיטאות ולשימוש בתעשייה, וזאת בלבד שהשימוש הינו לצורך ביצוע בדיקות לא הרסניות.

על אף האמור לעיל, עבודה עם או שימוש בדלק גרעיני מוחרגים.

14.3 הפסקת עבודה

שנגרם, נבע או הוחמר, במישרין או בעקיפין כתוצאה מהפסקת עבודה לתקופות מעל 90 יום.

14.4 נזק בחו"ל

שנגרם מחוץ לגבולות הטריטוריאליים.

14.5 פלקל

שנגרם, נבע או הוחמר, במישרין או בעקיפין כתוצאה מכל עבודה המתבצעת בשיטת "פלקל" ו/או עבודה הקשורה בתיקון פרויקטים שנבנו בעבר בשיטת "פלקל".

14.6 מנופים ואמצעי שינוע/הרמה

שנגרם או נבע מהפעלת מנוף או אמצעי שינוע/הרמה אלא אם כן הופעלו על ידי מפעיל מוסמך בעל רישיון תקף.

14.7 רשלנות רבתי

פעולות זדון או פעולות המבוטח ברשלנות רבתי שלווה ביסוד נפשי מסוג פזיזות או אי אכפתיות ופעולות גרמה לקרות מקרה הביטוח. סייג זה לא יחול כאשר רשלנות רבתי כאמור תרמה בשיעור חלקי לקרות מקרה הביטוח.

14.8.1 **בפרקי הרכוש - פוליסה זו אינה מכסה כל אובדן ו/או הפסד ו/או נזק ו/או אחריות ו/או הוצאה ו/או קנסות ו/או כל סכום אחר שנגרם במישרין ו/או בעקיפין על ידי, בקשר עם, או בכל דרך הקשורה או נובעת מ, כולל כל חשש או איום מכך, בין אם מדובר באבחון בפועל או חשש ו/או פחד מ:**

14.8.1.1 **כל מחלה זיהומית, מחלה מדבקת, וירוס, חיידק או מיקרואורגניזם אחר (בין אם סימפטומטי ובין אם לא); או**

14.8.1.2 **וירוס קורונה (COVID-19) כולל כל מוטציה או וריאציה שלו; או**

14.8.1.3 **מגיפה עולמית, כפי שהוכרזה ככזו על ידי ארגון הבריאות העולמי או כל רשות ממשלתית מוסמכת אחרת.**

14.8.2 **בפרקי החבויות - פוליסה זו אינה מכסה כל תביעה ו/או דרישה ו/או הפסד ו/או נזק ו/או אחריות ו/או הוצאה ו/או קנסות ו/או כל סכום אחר שנגרם במישרין ו/או בעקיפין על ידי, בקשר עם, או בכל דרך הקשורה או נובעת מ, כולל כל חשש או איום מכך, בין אם מדובר באבחון בפועל או חשש ו/או פחד מ:**

14.8.2.1 **וירוס קורונה (COVID-19) כולל כל מוטציה או וריאציה שלו; או**

14.8.2.2 **מגפה, כפי שהוכרזה ככזו על ידי ארגון הבריאות העולמי או כל רשות ממשלתית מוסמכת אחרת.**

יובהר כי חובת ההוכחה לכך שהתקיימו הנסיבות המפורטות בחריג (כלומר שמדובר בנזק הנובע ממגפה, מוטלת על המבטח.

14.9 חריג סייבר

14.9.1 בפרקי הרכוש

14.9.1.1 **פוליסה זו אינה מכסה כל אובדן, נזק, חבות, עלות או הוצאה מכל סוג אשר נגרמו במישרין ו/או בעקיפין על ידי, בקשר עם, או בכל דרך הקשורה או נובעת מ:**

14.9.1.2 **כל אובדן, שינוי, נזק או ירידה בתפקודיות, בזמינות או בתפעול של מערכת מחשוב, אלא בכפוף לתנאים האמורים בסעיף 2;**

14.9.1.3 **כל אובדן שימוש, ירידה בתפקודיות, תיקון, החלפה, שיחזור או השבה של נתונים כלשהם, כולל כל סכום המתייחס לערך של אותם נתונים.**

14.9.1.4 **בכפוף למלוא תנאי הפוליסה וחריגיה, פוליסה זו תכסה כל נזק פיזי לרכוש המבוטח וכל נזק תוצאתי (בכפוף לכך שנרכש בפוליסה) הנובע מכך, עקב אחד מהסיכונים המבוטחים בפוליסה זו.**

הגדרות

14.9.1.5 **מערכת מחשוב פירושה כל מחשב, חומרה, תוכנה, מערכת תקשורת, מכשור אלקטרוני (כולל, אך לא מוגבל לטלפון חכם, מחשב נייד, מחשב טאבלט, מכשור לביש), שרת, ענן או מיקרו- בקר, כולל כל מערכת דומה או שינוי תצורה של האמור לעיל, וכן כולל כל קלט, פלט, מכשיר לאחסון נתונים, ציוד רשת או מתקן גיבוי.**

14.9.1.6 **נתונים פירושה מידע, עובדות, רעיונות, קוד, או כל מידע אחר מכל סוג המתועד או מועבר בצורה הניתנת לשימוש, גישה, עיבוד, העברה או אחסון על ידי מערכת מחשוב.**

14.9.2 בפרקי החבויות

14.9.2.1 **פוליסה זו מחריגה את חבותו של המבוטח כתוצאה מנזק סייבר, ו/או פעולת סייבר ו/או אירוע סייבר.**

למען הסר ספק, אין בחריג זה כדי לגרוע מהכיסוי הקיים בגין אחריות של המבוטח עקב מקרה ביטוח כהגדרתו בפוליסה זו ובכפוף למלוא תנאיה וחריגיה.

הגדרות

14.9.2.2 **נזק סייבר פירושו אובדן, נזק, חבות, תביעה, עלות, הוצאה מכל סוג אשר נגרמו במישרין או בעקיפין, בקשר עם, או בכל דרך הקשורה או נובעת מ, כל פעולת סייבר או אירוע סייבר, ומבלי לגרוע מכלליות האמור כולל, כל אובדן, נזק, חבות, תביעה, עלות, הוצאה מכל סוג אשר נגרמו במישרין או בעקיפין, בקשר עם, או בכל דרך הקשורה או נובעת מ, כל אובדן יכולת שימוש, ירידה בתפקודיות, תיקון, החלפה, שיחזור או השבה, של נתונים מכל סוג, כולל כל סכום המתייחס לערכם של אותם נתונים, וכולל גם כל פעולה הננקטת לצורך השתלטות, מניעה, דיכוי או תיקון של פעולת סייבר או אירוע סייבר כלשהם.**

14.9.2.3 **פעולת סייבר פירושה פעולה בלתי מורשית, זדונית או עבירה פלילית או סדרה של פעולות בלתי**

מורשות, זדוניות או פליליות הקשורות זו בזו, ללא תלות בזמן ומקום, או איום או תרמית הכוללים גישה, עיבוד, שימוש או הפעלה של מערכת מחשוב כלשהי.

14.9.24 אירוע סייבר פירוש:

א. כל טעות או מחדל או סדרה של טעויות או מחדלים קשורים זה לזה והכוללים גישה, עיבוד, שימוש או הפעלה של מערכת מחשוב כלשהי; או

ב. כל אי זמינות חלקית או מלאה או כשל או סדרה של אי זמינויות או כשלים חלקיים או מלאים הקשורים זה בזה, בגישה, עיבוד, שימוש או הפעלת מערכת מחשוב כלשהי.

14.9.25 מערכת מחשוב פירושה כל מחשב, חומרה, תוכנה, מערכת תקשורת, מכשור אלקטרוני (כולל, אך לא מוגבל לטלפון חכם, מחשב נייד, מחשב טאבלט, מכשור לביש), שרת, ענן או מיקרו-בקר, כולל כל מערכת דומה או שינוי תצורה של האמור לעיל, וכן כולל כל קלט, פלט, מכשיר לאחסון נתונים, ציוד רשת או מתקן גיבוי.

14.9.26 נתונים פירושם מידע, עובדות, רעיונות, קוד, או כל מידע אחר מכל סוג המתועד או מועבר בצורה הניתנת לשימוש, גישה, עיבוד, העברה או אחסון על ידי מערכת מחשוב.

14.10 חריג סנקציות

על אף כל האמור בסעיפי הכיסוי ו/או בכל מקום אחר בפוליסה זו, פוליסה זו אינה מכסה כל אבדן, נזק, הפסד או חבות כלשהי, במידה שמתן כיסוי או תשלום תגמולי ביטוח בקשר עם תביעה כאמור, יחשכו את המבטח ו/או מבטח המשנה להפדת סנקציה (ומבלי לגרוע מכלליות האמור, לרבות סנקציה מסחרית ו/או כלכלית), איסור, חוק, תקנה או הגבלה, על פי החלטות האו"ם או הפדת סנקציות מסחריות או כלכליות, של האיחוד האירופי, או של בריטניה או של ארה"ב.

חלק 3

15. תנאים כלליים – בתוקף לכל פרקי הפוליסה
פוליסה זו, **הרשימה** וכל מסמך אחר המצורף אליה, יקראו כחוזה אחד וכל מילה או ביטוי שיוחסה להם משמעות בכל חלק של הפוליסה או של **הרשימה**, תהא להם אותה המשמעות המיוחדת בכל מקום בו הם מופיעים.

15.1 אמצעים להקלת הסיכון

המבוטח ינקוט אמצעים להקלת הסיכון המבוטח על פי הפוליסה, כפי שיוסכם מעת לעת במשך **תקופת הביטוח** בכתב, תוך הזמן שיקבע לכך בין הצדדים או כפי שפורט בפוליסה ו/או **ברשימה**, בהתאם למקרה. **אי נקיטת אמצעים להקלת הסיכון עלול להביא להפחתה משמעותית של תגמולי הביטוח או לשלילתם המוחלטת.** על אף האמור, **המבוטח** לא יהיה זכאי להפחתה או שלילת תרופות במקרים המנויים בסעיף 19 לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א - 1981.

15.2 ביקורת נציגי המבוטח

באי כח ונציגי **המבוטח** יהיו רשאים לבקר ולבדוק את **העבודות** בכל עת סבירה ועל **המבוטח** למסור להם את כל הפרטים והמידע הדרושים להערכת הסיכון, או לשם חקירה ובדיקה של כל אירוע העשוי להיות מכוסה על פי פוליסה זו.

15.3 גילוי ושינוי בעניין מהותי

15.3.1 פוליסה זו הוצאה על סמך תשובות שנתן **המבוטח** על כל השאלות שנשאל בהצעת הביטוח או בכל דרך אחרת, כפי שנתבקש ועל סמך הנחתו של **המבוטח שהמבוטח** השיב תשובות מלאות וכנות על שאלות שנשאל כאמור ולא הסתיר בכוונת מרמה עניין שהוא ידע כי הוא מהותי **למבוטח** לצורך הערכת הסיכונים המבוטחים.

15.3.2 כמו כן, **המבוטח** יודיע בכתב **למבוטח**, במשך **תקופת הביטוח**, על כל שינוי בעניין מהותי תוך זמן סביר מעת שנודע לו על כך.

15.3.3 עניין מהותי הוא עניין ששאלה לגביו הוצגה בהצעת הביטוח או בכל דרך אחרת שתתועד אצל **המבוטח** לרבות שאלה המתייחסת ל:

15.3.3.1 אופן ביצוע **העבודות**.

15.3.3.2 דרכי שמירת **האתר**.

15.3.3.3 תנאי בטיחות הנהוגים **באתר**.

15.3.3.4 היה והמבוטח הוא תאגיד, תחשב ה"עת שנודע למבוטח" לעניין סעיף זה ולכל עניין אחר לצורך פוליסה זו, העת שבו נודע הדבר לאחד ממנהליו המוסמכים או לאחראי על נושא הביטוח בתאגיד.

15.4 תשלום דמי הביטוח וסכומים אחרים

15.4.1 **תשלום במזומן** - אם לא סוכם אחרת בין **המבוטח למבוטח**, דמי הביטוח וסכומים אחרים המגיעים **מהמבוטח למבוטח** בקשר לפוליסה זו, ישולמו במלואם בש"ח, תוך 28 ימים מתאריך תחילתה של **תקופת הביטוח**.

15.4.2 **תשלום לשיעורין** - אם סוכם בין **המבוטח למבוטח** על תשלום לשיעורין, ישולמו דמי הביטוח בתוספת דמי אשראי, בהתאם למפורט **ברשימה**.

דמי האשראי יחושבו על בסיס ריבית שנתית כנקוב **ברשימה** וישולמו במהלך **תקופת הביטוח** בתשלומים חודשיים, שווים ורצופים שמספרם אינו עולה על מספר חודשי הביטוח ובלבד שהתשלום האחרון ישולם לא יאוחר מ - 21 ימים לפני תום **תקופת הביטוח**.

15.4.3 דמי הביטוח ודמי האשראי יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן המפורסם על ידי לשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

15.4.4 במידה יבוצע שינוי במספר תשלומי דמי הביטוח ו/או במועדם, יעודכנו דמי האשראי בהתאם לשינוי יבוצע חיוב או השבה, לפי העניין, בסמוך לפירעון מלוא דמי הביטוח.

15.4.5 **לא שולם סכום כלשהו שבפיגור, כאמור, תוך 15 ימים לאחר שהמבטח דרש מהמבוטח בכתב לשלמו, רשאי המבטח להודיע למבוטח בכתב, כי הביטוח יתבטל כעבור 21 ימים נוספים וזאת אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן;**

אם נקבע מוטב שאינו המבוטח, והקביעה הייתה בלתי חוזרת, רשאי המבטח לבטל את הביטוח וזאת אם הודיע למוטב בכתב על הפיגור האמור והמוטב לא סילק את הסכום שבפיגור תוך 15 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה האמורה.

15.4.6 **לא שולמו דמי הביטוח במועדם, יישא הסכום שבפיגור הפרשי הצמדה כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א - 1961 וכן ריבית צמודה בשיעור שנקבע לפי סעיף 1 לחוק האמור לעניין ההגדרה "הפרשי הצמדה וריבית".**

15.4.7 **אין בביטול הביטוח על פי סעיף זה כדי לגרוע מחובת המבוטח לסלק את הסכום שבפיגור, המתייחס לתקופה שעד לביטול האמור, וכן את הוצאות המבטח הקשורות בגביית החוב שבפיגור.**

15.5 הצמדה למדד

הסכומים הנזכרים להלן יותאמו לשיעור השינוי במדד המחירים לצרכן המתפרסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: "המדד").

15.5.1 הצמדת סכום הביטוח וגבול האחריות

סכומי הביטוח וגבולות האחריות הנקובים בפוליסה זו במטבע ש"ח ישתנו בהתאם לשינויים במדד, בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שיפורסם סמוך לפני קרות מקרה הביטוח.

אם במשך תקופת הביטוח יחולו הגדלות בסכומי הביטוח או בגבולות האחריות על פי בקשת המבוטח, תהווה כל הגדלה כזאת סכום בסיסי נוסף עליו חלים תנאי ההצמדה שפורטו לעיל.

15.5.2 הצמדת סכום ההשתתפות העצמית

סכום ההשתתפות העצמית לגבי מקרי ביטוח המכוסים לפי פוליסה זו, ישתנה בהתאם לשינויים במדד, בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שיפורסם סמוך לפני תשלום ההשתתפות העצמית על ידי המבוטח.

15.6 הארכת תקופת הביטוח

כל הארכה של תקופת הביטוח על פי פוליסה זו טעונה הסכמה בכתב של המבטח והמבוטח, אשר תינתן במפורש למטרה זו.

15.7 ביטול הביטוח

המבטח לא יהיה רשאי לבטל את הביטוח למעט כאמור בסעיף 15.4 לתנאים כלליים - בתוקף לכל פרקי הפוליסה.

על אף האמור בסעיף זה, **המבטח** יהיה זכאי לבטל את הפוליסה בהתאם לתנאים הקבועים בחוק ו/או לכל תרופה אחרת בהתאם להוראות סעיפים 6 - 8 לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א - 1981, בהתייחס לחובת הגילוי ו/או בהתאם להוראות סעיפים 17 - 19 לחוק חוזה הביטוח תשמ"א - 1981, בהתייחס להחמרה בסיכון ו/או בהתאם לכל הוראה שתבוא במקומן ובנוסף להן בהתאם להסדר התחיקתי.

במקרה כאמור **המבוטח** יהיה זכאי להחזר דמי הביטוח ששילם **למבטח** עבור **העבודות** שנתרו לביצוע בתקופה שלאחר ביטול הביטוח.

15.8 הודעה על קרות מקרה הביטוח וביטול החבות

15.8.1 קרה **מקרה הביטוח**, על **המבוטח** או המוטב להודיע על כך **למבטח**, תוך זמן סביר מהמועד בו נודע לו על קרות המקרה.

15.8.2 כל תביעה לתשלום תגמולי ביטוח על פי הפוליסה תוגש **למבטח** בכתב.

15.8.3 על **המבוטח** או על **המוטב**, לפי העניין, למסור **למבטח** תוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע

- והמסמכים הדרושים לבירור החבות, ואם אינם ברשות, עליו לעזור **למבטח** ככל שיוכל להשיגם.
- 15.8.4 אם **המבוטח** הינו תאגיד, תחשב ידיעה של **המבוטח** על **מקרה הביטוח** כנ"ל, מרגע שנודע לאחד ממנהליו המוסמכים של **המבוטח** או לאחראי על נושא הביטוח אצל **המבוטח**
- 15.8.5 לא קוימה חובה לפי סעיף 15.8.1 או לפי סעיף 15.8.3 במועדה, וקוימה היה מאפשר **למבטח** להקטין את חבותו, אין הוא חייב בתגמולי הביטוח אלא במידה שהיה חייב בהם אילו קוימה החובה; הוראה זו לא תחול בכל אחת מאלה:
- א. החובה לא קוימה או קוימה באיחור מסיבות מוצדקות;
- ב. אי קוימה או איחורה לא מנע מן **המבטח** את בירור חבותו ולא הכביד על הבירור.
- 15.8.6 עשה **המבוטח** או **המוטב** במתכוון דבר שהיה בו כדי למנוע מן **המבטח** את בירור חבותו או להכביד עליו, אין **המבטח** חייב בתגמולי ביטוח אלא במידה שהיה חייב בהם אילו לא נעשה אותו הדבר.
- 15.8.7 הופרה חובה לפי סעיף 15.8.1 או לפי סעיף 15.8.3, או שנעשה דבר כאמור בסעיף 15.8.6, או **שהמבוטח** או **המוטב** מסרו **למבטח** עובדות כוזבות; או שהעלימו ממנו עובדות בנוגע למקרה הביטוח או בנוגע לחבות **המבטח**, והדבר נעשה בכוונת מרמה – פטור **המבטח** מחבותו.
- 15.9 **השתתפות עצמית בגין מקרה ביטוח המזכה בשיפוי במסגרת פרקים א' ו - ב'**
- בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פרקים א' ו - ב' לפוליסה זו, יחויב המבוטח בסכום אחד של השתתפות עצמית, הגבוה מבין הסכומים הקבועים ברשימה.**
- יובהר כי בכל מקרה ההשתתפות העצמית לפרק ג' תחול בנפרד ובנוסף.**
- 15.10 **מבוטח ראשי בפוליסה**
- אם נרשמו בפוליסה מספר **מבוטחים** ונקבע בה מבוטח ראשי, ייצג רק המבוטח הראשי את כל **המבוטחים**, ורק הוא יהא ראשי לבקש כל שינוי או תוספות במהלך **תקופת הביטוח** ודי בחתימתו על טופס ההצעה, על בקשות לשינויים בפוליסה במהלך **תקופת הביטוח** ו/או על כל מסמך שיוציא **המבוטח למבוטח** (כולל במפורש הודעת ביטול) כדי לחייב את כל **המבוטחים**.
- תגמולי ביטוח אשר אינם משולמים ישירות לצדדים שלישיים ישולמו למבוטח הראשי בלבד או כפי שיוורה **המבוטח** הראשי **למבטח** בכתב.
- כמו כן כל הודעה אשר ישלח **המבטח** למבוטח הראשי בלבד, יראו אותה כאילו נשלחה לכל אחד מיחידי **המבוטח**.
- אם לא מצוין בפוליסה מבוטח ראשי, המבוטח ששמו מצוין ראשון ברשימת המבוטחים יחשב כמבוטח ראשי.**
- 15.11 **תחלוף**
- 15.11.1 הייתה **למבוטח** בשל **מקרה הביטוח** גם זכות פיצוי או שיפוי כלפי צד שלישי שלא מכוח חוזה ביטוח, עוברת זכות זו **למבטח** מששילם **למבוטח** או למוטב תגמולי ביטוח וכשיעור התגמולים ששילם.
- 15.11.2 **המבטח** אינו ראשי להשתמש בזכות שעברה אליו לפי סעיף זה באופן שיפגע בזכותו של **המבוטח** לגבות מן הצד השלישי פיצוי או שיפוי מעל לתגמולים שקיבל **מהמבטח**.
- 15.11.3 **קיבל המבוטח מן הצד השלישי פיצוי או שיפוי שהיה מגיע למבטח לפי סעיף זה, עליו להעבירו למבטח. עשה פשרה, ויתור או פעולה אחרת הפוגעת בזכות שעברה למבטח, עליו לפצותו בשל כך כדי נזקו של המבטח.**
- 15.11.4 המבטח מוותר על זכותו לתחלוף כלפי מזמיני העבודה וכלפי יועצים, מתכננים ומהנדסים הקשורים בעבודות, למעט בגין אחריותם המקצועית וכן במקרה של נזק שנגרם מתוך כוונת זדון או ביצוע עבירה פלילית.
- 15.12 **התיישנות**
- תקופת התיישנות של תביעה לתגמולי ביטוח לפי פוליסה זו תהיה בהתאם לתקופה שנקבעה בחוק חוזה הביטוח תשמ"א - 1981, סעיפים 31 ו - 70, לפי העניין.

15.13 פרשנות ומחלוקות על פי הפוליסה

פרשנות פוליסה זו והוראות הפוליסה כפופות **לדין** הישראלי, ולבית משפט ישראלי המוסמך תהא סמכות שיפוט בלעדית בקשר לכל מחלוקת הנובעת מפוליסה זו או הנוגעת לה.

15.14 הודעות

15.14.1 הודעות של **המבטח למבוטח** או למוטב בכל הקשור לפוליסה זו, תינתנה לפי מענם האחרון הידוע **למבטח**.

15.14.2 הודעות של **המבוטח** או של המוטב **למבטח**, תינתנה **למבטח** בכתב למען משרדו של **המבטח**, כמצוין בכותרת לפוליסה או לכל מען אחר בישראל שעליו יודיע **המבטח** בכתב **למבוטח** או למוטב מזמן לזמן.